

A mikor három éve Baross Gábor személyében végre egy geológus került a gárda élére, Aggteleken tetőztek a bajok. És most úgy tűnik fel, ismét ez a helyzet. Az elvárásolt birodalom újfent hallat magáról.

Amióta többször egymásután hangot adtam az *Országos Természetvédelmi Hivatal* vezetésének furcsa stílusáról, azóta az ország minden írott részéről sűrűn áradnak az *információk és veszjelzések* e témakörben.

Ne a bejárat előtt!

A szerkesztőségben keresett fel zaklatott állapotban Hazslinszky Tamás, az OTH főtanácsosa. Amit előadott és egy műszaki leírással támasztott alá, a következő: a Nemzeti Park igazgatósága pályázatot íratott ki, és egy miskolci mémőki íróval (*Taba és Társai*) új bejáratot és fogadóépületeket tervezetett a barlang főbejáratához, melyet – szerintük – feleltébb nehéz megközelíteni a meredek lejtőn, ezért el kell tüntetni azt a hordaléktömeget mely nem esztétikus, továbbá forgalmi akadályt képez. Eddig huszonöt milliót emésztett fel, a barlang belső rekonstrukciójára (konkrétan a korrózióvédelemre) kéne hat millió, de arra nem jutott, mert mindent ez vitt el. „Igazolásul” őt a múlt századból származó leírásból idéztek. Ezek szerzői 1807-ben, '31-ben, '57-ben és '67-ben szintén a barlang nehéz megközelíthetőségét hangsúlyozták.

Szépvolgyi út, Pálvölgyi-barlang. Székely Kinga, az OTH barlangtani osztályának vezetője: – Elvben teljes mértékben egyetérték a sziklafal természetes látványát rontró pénztári és pavilonépület lebontásával, és egy korszerű fogadóközpont létrehozásával. De a beavatkozás visszafordíthatatlanul megváltoztatja a bejárat környekét, az árgondolatlanság új problémákat szülhet. Az illetékesekkel egyeztetett, írásba foglalt szempontrész alapján kellett volna pályázatot hirdetni. Ez így értelmetlen, értékromboló, s mint ilyen szükséges. A szakértők által meg-szólaltatott dr. Jakucs László pro-

fessor – aki kezdetben nem tartotta geomorfológiai értéknek a hordalékküpot – egy levelében karsztgenetikai és tömegstatikai aggodalmainak adott hangot. A prioritások figyelembevételével kell döntést hozni, hogy a fogadó létesítmények ne a bejárat előtt legyenek!

Székely Kinga szintén dúlt és keserű, s erre mélyebb okai is vannak. Véglegesnek látszik az a döntés, melyet nemrégben Kemény Attila, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium közigazgatási államtitkára, itt és személyesen közölt vele: *el kell költöznünk innen* a Költő utca fa melléképületébe. Erre a nyolc év alatt kialakított, működőképes tett, belakott, ritkabecsű ásványtani gyűjteményel, eredeti dokumentumokkal ékes „harcállaspontra” a Budapesti Igazgatóság vetett szemet. A kisebb épületbe pedig a szerveződé Ipolyvidéki Nemzeti Park irodája kerül majd. A kiállításunkat a Költő utcai raktárban a pókok fogják tanulmányozni – mondja Székely Kinga. Hogy az Ipolyvidéki NP igazgatóságát logikusan miért nem *Visegrádon* alakítják ki a vízügytől örökölt, erre kiválóan alkalmas jókora épületben – nem tudni. Állítólag azért, mert a kiszemelt igazgató Budaörsön lakik. (Hadd jegyezzem meg, hogy Baross Gábor Balatonalmádiból ingázik fel Aggtelekre hetente. A szerk.) Mint mondja, a munkáját mindennél jobban szereti, és most öt évvel a nyugdíj előtt minden teljes értelmetlenségbe fúlt.

Jósvafői procedúra

Jósvafő. A Tengerszem szálló előtt feltűnően sok a zöld egyenruha meg a terepjáró. Mint kiderül, a Természetvédelmi Hivatal országos összevonása kezdődik „kommuniká-

Aggteleki aggodalmak

„Rejtélyek” a Baradlánál

ciós tréning” céljából. Hogyan kell a sajtót kezelni, esetleg partnerként elfogadni. Hasznos stúdium lesz minden bizonnyal.

egy nagyrészt mesterségesen idehordott törmelékűp éktelenítette el, megnehezítve a behatolást. A sziklafal rusztikus és megdöbbentő látvá-

úgy nyilatkozott: aki ezt geomorfológiai értéknek nevezi, az ezt a tudományát megcsúfolja!

– E kialakult koncepció birtokában 1993. augusztus 23-án szeptember 21-én és október 28-án meghívásos versenypályázatot hirdettünk, idomulva az anyagi lehetőségekhez. Mikor a tervek megfelelő stádiumba kerültek, kikértük a főhatóság véleményét. (Ezen dr. Tardy János, Székely Kinga és Hazslinszky Tamás vett részt). Kéthónapos egyeztetés eredményeként zöld utat kaptunk. Megkértük az Észak-Magyarországi Területi Főépítési Iroda szakhatósági hozzájárulását, majd az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség szintén szakhatósági engedélyt. Az előjáró hatóság (ez esetben a Bükk Nemzeti Park) szintén áldását adta. Február 17-én megkaptuk az építési engedélyt. Kivártuk – kíván-e még valaki szólni? Írásban értesítettük a Herman Ottó Múzeum régészeit is. Március 12-én az engedély jogerőre emelkedett, 24-én a munka megkezdődött.

F. Farkas Tamás rajza

Baross Gábor, az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója:

– A Baradla nagy belső rekonstrukciója elkészült arra gondoltunk, hogy – tekintettel a hihetetlen érdeklődésre és jó anyagi kondícióinkra – nem szabadna itt megállni! A fogadó és kiszolgáló épületek minden tekintetben elavultak, a bejáratot pedig

nyának jobb érvényre juttatását egy esztétikus, süllyesztett „aluljárós kiképzést” fogadó létesítménnyel igyekeztünk hangsúlyozni. Ez a „sitt domb” bontásával és elhordásával jár, mely dr. Jakucs László professzor szerint semmiféle értéket nem képvisel. Dr. Tardy János helyettes államtitkár pedig egyenesen

dolgot méreteivel. Nagyon úgy néz ki, hogy egy frissen megkérdőjelezett osztály önigazolásáról van szó. De ilyenkor miért nem lehet ott fenn egyértelműen állást foglalni?

Ezek után megkérdeztem dr. Biczkó Gyula főosztályvezetőt is a témáról. Vállalta és megerősítette azt, amit Aggteleken mondtam. A terv jó, a finn „Land Art” megoldásainak eleganciájára emlékeztem. Mondom, akkor miért kellett leállítani a munkálatokat? Mondja, hogy ezt leállítani csak a Nemzeti Park igazgatójának és a tárcát vezető miniszternek van joga. Na – mondom –, itt most álljunk meg! Itt most már csak a károszti érzékelés, semmi egyebet.

– Hát igen azt – mondta erre dr. Biczkó Gyula.

Mostanában, ha zavaros dolgokkal szembesülök, valahonnan mindig előkerül egy óvodáscsoport. Így volt ez márciusban Kiskőrösön Petőfi szülőházánál, és most a Baradlánál is. A „denevéri” bejáraton léptünk be az idő e sejtelen szentélyébe, a csicsérgés egyszerre elenyészett, a süllyes felhomály egyenest a szívünkbe lopakodott. Mentünk, amerre jó Sándorunk is botladozott, szurokfáklyát emelve, ámulattal szemlélve a természet alkotóját, s átkokat szórva a szabályokra „a sánta középszer mankójára”, melyek megnyomorítják az emberi világot. Csendesen haladtunk a kék, zöld, narancsvörös, szürke opálfehér rejtek között, a falakon és boltozatokon váratlanul kirajzolódó tigrisek, polipok, pontyok, kagylók, angyalszárnyak, táncosnők, manók mellett. A cseppkövek többhelytől feketék: az ősember tüzeitől aki a barlangi medvétől és a kardfogú tigristől rettegett, továbbá azok fákljától, akik a tankok, lángszórók és bombázók elől bújtak ide. Halad a világ, hába.

Marad a károsz?

Dr. Tardy János helyettes államtitkár dr. Biczkó Gyula főosztályvezető társaságában, és vele teljes egyetértésben hangsúlyozta, hogy a tervet minden tekintetben kitűnőnek tartja.

Majd leállította a munkálatokat.

– Most hát – folytatja Baross Gábor – újabb variációk, továbbá újabb egyeztetések és procedúrák következnek. Az építési engedély május 30-ával lejár. Huszonkét millióból kijöttünk volna. A belső korrózióvédelemre ki tudjuk még szorítani a pénzt. Egyelőre a fenti események miatt három milliót csúszunk. Valahogy ez az egész nincs arányban a

Aztán a hangversenyteremben megszólt a zene. Mondanám, hogy felszárnyalt, de itt azt nem teheti, hanem eláradván megtölti a labirintust, s hullámaiban a Végtelen Sejtelenk örvénylenek. A túrávezető fiatalasszony, Sváb Jánosné azt mondta: az emberek jó része itt szokott szíva fakadni.

Baróti Szabolcs